

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
Pe străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.
Interesatori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME
conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Scumpetea

O simțim cu toții și ne cătrănim că zi de zi crește și nu vrea să se oprească, până la nori. Inzădar ne arată Banca Națională, săptămână de săptămână, că puterea banilor noștri e destul de mare, că leul nostru nu s'a piticit ca un șoarece, ci se ține țepăn și vărtos, având acoperire de aproape o treime în aur!

Imprejurările comerciale nu vreau să știe de țaria aceasta, ci scumpesc, săptămână de săptămână, toate materiile, toate mijloacele de viață.

Statul Pretinde ca publicul consumator — adică toți cumpărătorii — să se așere, să denunțe pe speculanți, să nu se imbalzească la cumpărături. Dar cum poți opri pe cel lipsit, să nu așere, să nu se grăbească a-și cumpăra cele de trebuință, când nu e sigur dacă a doua zi mai poate căpăta ceea ce caută? Să aduc numai câteva exemple:

— În ziua unui târg de săptămână, într'un oraș de al nostru, sătențele cereau 6 Lei pe ou, când prețul era maximat la 4 Lei 50 bani. Prinse asupra faptului, femeile au fost duse la poliție. Urmasrea a fost, că din ziua următoare nici un ou nu s'a mai găsit pe piață. Ei bine, ce să fi făcut orășențele? S'au ajutat cum au putut... Dar nu mă întrebați de prețuri. Nici dacă au cucerat să denunțe pe cineva pentru specaală...

— S'a dat ordin și s'au fixat prețuri destul de remuneratorii (bune) pentru cereale. Dar nu s'a arătat, ca cel lipsit de unde să-și cumpere — pe aceste prețuri oficiale — grâul, porumbul, făina? De la care Cooperative? De la care magazii? De la cine?

— Cu data de 30 August 1941, s'a dat o decizie foarte bună pentru piei și confecționarea (facerea) încălțămintelor. Se dispune — între altele — la art. II, că se lasă pentru trebuințele civile 32% din pieile brute cele mai bune bovine (adecă de la bol și vaci) și numai 68% se rețin pentru armată. Apoi toate pieile de bivoli, de cal, de porci și de capre iarăși se lasă pentru civili, urmând să se distribuie prin O. R. A. P. (Oficiul român de aprovizionare și distribuție a produselor de pielărie) fabricilor de tăbăcării, ca aceste după ce le prelucră, să le pună la dispoziția publicului, sub controlul aceluiași O. R. A. P.

Se prevede mai departe, în aceeași decizie ministerială, la art. V lit. a. și d. că: opincii din talpă bovină, calitatea I, vor costa 740 Lei de kg., iar

opincile din talpă de porc, calit. I, 610 Lei. „Aceste prețuri se înțeleg pentru vânzările cu amănuntul, făcute de atelierele de tăbăcării și atelierele de opincării, fie în magazinele proprii de desfacere, fie în târguri sau piețe, precum și pentru vânzările cu amănuntul făcute de către revânzătorii”.

Dispozițiile sunt foarte bune, dar unde sunt acele magazine ale Oficiului, sau controlate de Oficiu?

Pe la târguri, țărani abia capătă opincii de porc cu câte 1000 Lei pereche: Bocanci cu câte 4000 Lei.

În preajma iernii, nu știm de unde să cumpărăm talpă pentru pingele pe ghețe!

În aceste împrejurări nu e mirare că și țărani cer prețuri aspre pentru produsele lor... Dacă-i întrebi: de ce cereți așa de mult pentru cereale, oră, lăpt, brânză, verdețuri, că doar aveți destule, iar nutreț vi s'a făcut mai mult decât oricând? Ei răspund:

— Pentru că „toate cele-s scumpe”.

Motivarea nu e tocmai adevărată, pentru că sare, petrolul, lemnele (chibritele), zahărul, taxele poștale și altele nu sunt scumpe. Stofele de lână, talpa, pielăria, fierul, cimentul și altele sunt scumpe, pentru că în mare parte merg la armată și mulți lucrători sunt concentrați.

Adevărată lefținire nu se poate face decât după terminarea războiului, când vom ajunge la zile de pace.

Deci pace dreaptă să dorim dela Dumnezeu și cât de îngrabă!

Gavril Todica

Prețul în vremurile de războiu

de: Lucian Boclat

Țara noastră se află în vârtejurile războiului. Ne dăm cu toții seama de greutatea prin care trecem și tocmai pentru aceasta fiecare trebuie să-și facă mai bine datoria. Țăranul muncește mai cu inimă, știind că rodul muncii sale întărește brațele atâtor mii de eroi. Funcționarul nu pierde vremea ca până acum, cunoaște porunca vremii de față: împlinirea datoriei.

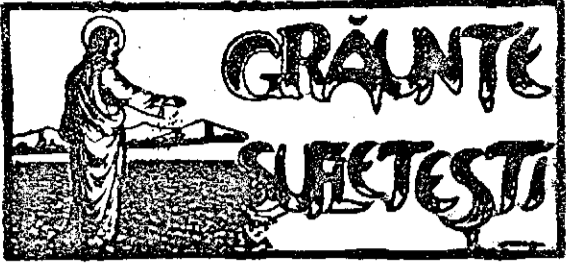
Fie că pleacă pe câmpul de luptă, fie că rămâne în mijlocul cetăților, și slujitorul altarului trebuie să fie în înălțimea misiunii sale sfinte

Vremurile de azi dau preotului prilejul facă o cât mai rodnică pastorație a sufletelor. Pe câmpul de luptă preotul are însemnate datorințe, aședște în inimile soldaților nădejdea în Dumnezeu și curajul în lupta sfântă și dreptă. Celebrează cât poate de des sf. Liturghie. Spovedește și cuminecă cât mai mulți ostași. Într'o bună zi ceasul atacului sosește, un „ura” puternic și iată-i atecând pozițiile dușmane. Mulți dintre cei ce au plecat se svârcolesc în sângele lor. Preotul este și aici, și adeseori cel rănit simte o mână mângăitoare pe frunte și un glas îi șoptește dulce: „curaj fiule! Dumnezeu îți va ajuta!” O iconiță, un rozar, o carte de rugăciune — dată de preot — ajută mult misiunii sale sfinte. Tot preotul împarte cu cei din jur suferința și chiar cade jertfă datoriei: „pentru aceasta toate le rabd pentru cei aleși, ca și ei să dobândească mântuirea, care este în Hristos Isus ca mărire veșnică” (II Tim. 2, 10).

Dar în parohie? Mulți dintre credincioși sunt duși. Aici a plecat tatăl, lăsând casa plină de copii; dincolo a plecat copilul, lăsând pe părinți în plâns și jale multă. Cine va mângăia pe orfani și va întări pe cei bătrâni? Tot preotul. În Dumineci și sărbători bisericile sunt pline de credincioși veniți să se roage pentru biruința vitezei noastre armate. Bunul Dumnezeu le-a ascultat rugăciunea și armata noastră, alături de cea mai puternică armată a lumii, pășeste din biruință în biruință. Împăratul Constantin cel Mare a învins pe Maxențiu cu ajutorul sfintei cruci. Și noi vom învinge, căci preoții sunt cu crucea în frunte... Să-i preșuim pe acești slujitori ai altarului! Prin ei ajungem la biruință... la Hristos.

Știri din Blaș. În anul acesta s'erbarea împărșirii premiilor, la concursul porumbului s'a făcut la Blaș, duminică 16 Noembrie. Au fost premiați cel mai bun plugari din județ, cari au avut lanurile cele mai frumoase de porumb din județ. S'au împărșit premii în valoare de 75 000 Lei, în bani și unelte agricole. Au fost de față la această serbare a hărniciei și destoiniciei plugăreștilor subprefect Popa, dl colonel Popu, comandantul Cercului de Recrutare, dl Ing. Rosu directorul Camerei de Agricultură, dl Ing. Gherman subdirectorul Camerei de Agricultură, dl Ing. Pop, multă lume din Blaș și plugari din județ. Serbarea a fost împreună cu o frumoasă expoziție agricolă.

— Internatul „Vancean” de băieți a aranjat Sâmbătă, 15 Noembrie a. c., o frumoasă serbare artistică în sala „Palatului Cultural”. S'a jucat cu mult talent și pricepere plesa de teatru „D'ale carnavalului”. Venitul a fost destinat elevilor săraci.

Să iubim pe dușmanii noștri!

Niciodată nu se greșește atât de mult împotriva iubirii de aproapele ca în cursul războaielor. Și nu e mirare, pentru că cu astfel de prilejuri de multori se întărește ura dintre oameni și se ajunge la cele mai mari cruzimi.

Chiar de aceea e bine ca, în vremea acestui război, să recitim din când în când sf. Scriptură, în care Domnul nostru Isus Cristos îată ce ne spune:

„Auzit-ați că s'a zis: să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău? Dar eu vă zic vouă: iubiți pe vrăjmașii voștri, grăbiți de bine pe cei ce vă urăsc de rău, faceți bine celor ce vă urăsc și vă rugați pentru cei ce asupresc și vă prigonesc; ca să fiți fiii tatălui vostru care este în ceruri, căci soarele său îl răsară și peste cei răi și peste cei buni și plouă și peste cei drepti și peste cei nedrepti. Căci de veți iubi pe cei ce vă iubesc, ce plată veți avea? Au nu o fac aceasta și vameșii? Și de veți întreba de sănătate numai pe prietenii voștri, ce lucru mare faceți? Au nu fac același lucru și păgânii? Drept aceea fiți voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru este din ceruri desăvârșit este!” (Matei 5, 43-48).

Îată cuvintele, pe cari ar trebui să le citescă, în cursul acestui război, toți creștinii, cel puțin odată la zi; ca să nu-și uite de una dintre cele mai de căpetenie porunci ale Domnului, care este iubirea de aproapele.

Cea mai bună pildă de iubire a vrăjmașilor a dat-o însuși Domnul nostru Isus Cristos atunci, când s'a rugat, pe lemnul crucii, pentru dușmanii săi; iar mai înainte, când Petru și-a scos sabia și a tăiat urechea servitorului, tot el i-a lipit-o la loc și i-a vindecat-o.

Și dușmanul este făcut după chipul lui Dumnezeu.

Fapt e că Dumnezeu ne-a făcut pe toți după chipul și asemănarea sa. Chipul regelui trebuie să-l cinștim, fie că-l vedem reproduc pe hârtie, pe pânză, pe banul de aramă, de argint ori de aur. Cum să nu cinștim deci chipul lui Dumnezeu, deși îl poartă uneori câte un om nevrednic? „Omul este opera lui Dumnezeu, păcatul este opera omului, Iubește ceea ce a făcut Dumnezeu, nu ceea ce a făcut omul”, spune sf. Augustin.

Uneori dușmanii sunt o unealtă în mâna lui Dumnezeu.

Precum medicii se folosesc de lipitori pentru a scoate sângele rău și prea îmbelșugat din trupul omenesc, întocmai așa se folosește uneori și Dumnezeu de dușmanii noștri, pentru a ne vindeca de anumite boale sufletești. Dușmanii ne fac uneori băgători de seamă la greșelile și păcatele noastre, îndemnându-ne a deprinde virtuțile. Asemenea sunt ei albinei, cari ne și împung, dar ne dau și mierea aceea minunată. Să nu uităm că unui creștin, care-l iubește pe Dumnezeu, nu-i poate strica nicicum dușmanul, pentru că zice sf. apostol Pavel: „Știm că celor ce iubesc pe Dumnezeu toate li-se lucrează spre bine” (Romani 8, 28).

Un tată bogat și-a împărțit odată averea între cei trei fi ai săi. Ii mai rămăsese încă un diamant, pe care l-a fșgădeit aceluia dintre cei trei feciori ai săi, care va face fapta cea mai frumoasă în cursul unui an. Cel mai bătrân, venind cel dintâi acasă, îi raportă tatălui său: „Mie mi-a încredințat un om străin întreaga sa avere, iar eu i-am redat-o fără leac de pigubă.” — Nu și-ai făcut decât datorința”, îi răspunse tatăl. Al doilea prezentându-se, îi raportă: „Eu am scăpat dela moarte un copilăș, care era să se înecă în apă în fața mea.” — Fapta ta e vrednică de toată laudă, dar nu merită să fie remunerată”, răspunse tatăl. Al treilea fecior îi spuse: „Eu am întâlnit dormind lângă o prăpastie adâncă pe cel mai mare dușman al meu. L-ași fi putut împinge foarte ușor în prăpastie, dar m'am gândit la Domnul nostru Isus Cristos, și, în clipita următoare, l-am trezit din somn

și astfel l-am scăpat de moartea sigură.” — Diamantul este al tău, pentru că și-ai arătat dragostea creștinească față de deapropoale.”

Oare astăzi cine dintre noi ar mai primi diamantul?

Părintele Iuliu

Pilde pentru viață

Providența se servește de diferite mijloace

Marele tren american numit transpacifică strețâia Statele Unite cu o iuteală uimitoare, într-o noapte fără urme de stele. Călătorii dormeau duși. Singur mecanicul și fochistul mai încercau să străpungă cu privirea întunerecul cumplit. Deodată i-se pare mecanicului că vede o formă albă care ar fițura dinsintea felinarului locomotivei care alerga ca vântul și ea gândul. Fiori de ghiață îi trecură mecanicului prin întreg trupul. I-se părea că-i striga cineva: „Oprește! Oprește!” Dar fantoma dispăru și trenul își continuă alergarea nebună. După câteva minute spectrul apăru din nou. Alți fiori reci străbătură trupul mecanicului din creștet până în tălpi. Puse mâna pe frână pentru a opri trenul, dar lumina dispăru din nou și carul de foc încă își văzu de drum nestingherit de nimeni. Dar îată că după puține minute, apăru fantoma pentru a treia oară. Iși mișcă un braț acoperit de o năframă mare albă, în forma șemnalelor de calca ferată: „Halt! Oprește!” Mecanicul nu mai stătu la îndoială. Puse mâna pe frână și slobozi vaporii (aburii). Un scârțâit supărător urmat de o lovitură destul de puternică a vagoanelor, trezi din somn călătorii speriați. Toată lumea se dădu jos din tren. Ce s'a întâmplat? Ce s'a întâmplat? — se întrebă călătorii și funcționarii ai trenului? Ce să se întâmple?! Câțiva pași dinsintea trenului, linia ferată trece peste un pod mare din care în cursul nopții valurile rîului umflat de ape mari duseră o parte însemnată. Nu-i mai trebuia trenului să înainteze decât câțiva metri, pentru a se prăvăli în valurile furioase ale rîului.

Dar spectrul, spectrul care a salvat dela

Foia „Unirii Poporului”

Scrisoarea unui soldat rănit în războiu

Iți scriu, o mamă, de departe
Dintr'un spital din Tiraspol
De multe lupte avut-am parte
Dar Dumnezeu n'a vrut să mor.

O, mână-mi este bandajată
M'a zgâriat un glonț la os,
Tu mamă, nu fi supărată,
Căci iar m'oi face sănătos!

Că sunt rănit, sunt mândru, mamă,
Pe bolșevici, i-am prăpădit
Și dacă țara iar mă chiamă
Când mă voi fi 'nsănătoșit,

Cu arma'n mâini, pleca-voiu iară
Ca să zdrobim lista păgână,
Să ne 'ntregim a noastră țară,
Și româneasca-ne țărăndă.

Și, mamă scumpă, tu nu plânge,
Când vei primi scrisoarea mea,
Iar de-oi muri, slove de sânge,
Va scrie vitejia-mi grea.

Dintr'un spital din Tiraspol
Iți scrie fiul tău rănit
De tine mamă mi este dor
Ș'apoi, de satul meu iubit.

Vorhanlovski Al.
teolog

Fericirea și bogăția

Ne spune istoria despre Papa Leon al zecelea, care a păstorit biserica lui Hristos între anii 1513—1521, că ar fi fost unul dintre cei mai plăcuți oameni ai veacului său. Deși era din marea și bogata familie „Medici” din Florența, își afla plăcerea povestind cu oamenii de rând, plimbându-se pe jos pe câmp și prin sate având pentru toți câte o vorbă bună, ori câte un ajutor. Poarta Papii era deschisă tuturor săracilor, și adeseori Papa în persoană asculta păsurile câte unei femei dela sate ceasuri de rând. Se zice că era o inimă bună, și credea că toată lumea e ca el, și pentru aceea, când i-s'a spus despre „călugărul Martin Luther” că a răscollit toate țările nemțești, el ar fi zis, că asta nu e decât o mică ambiție călugărească, care se va potoli dacă pe acel „Martin” îl va face starețul vre-unei mănăstiri din Roma. El n'a urmărit mișcarea lui Luther, căci nu-și putea închipui ca într'un călugăr să fie atâta răutate.

Acest Papă, care e atât de mult hulit și

osândit de unii, plimbându-se odată pe niște dealuri și munți prin jurul Florenței, se opri la vorbă cu un cloban, care își păștea oile în munți.

— Ce fericit ești tu, măi băiete — îi zise Papa —, că n'ai grije și necazurile pe care le am eu. Cum aș vrea eu să pot schimba cu tine!

— Ți-e lesne — Sfînția Ta —, zise clobanul, care se vedea destul de îndrăzneț și gurălliv. — Ziceți cu gura că ași vrea să schimb bații cu mine, dar totuși n'ași vrea să vă lăsați patul cel moale și frumos, și să dormiți pe pământul gol ca mine. Nici mâncările cele bune și din vase de aur nu le-ași lăsa pentru pâinea cea uscată din gluga mea. Apoi Sfînția Voastră nu știți, câte necazuri nu sunt legate de sărăcie, căci aveți bani cu grămada.

— Și tu crezi că banii te pot face fericit? — întrebă Papa.

— De bună seamă — urmă clobanul. — Eu aș fi foarte fericit dacă aș avea numai banii cari îi are Sfînția Voastră acum în buzunare.

— Dar dacă nu te-ar face fericit, ci ai fi cu el mai nefericit decât fără el, ai veni să-mi spui?

— Nici vorbă Sfînția Ta. Cum aș putea să fiu mai nefericit cu bani decât fără bani? Asta e vorbă frumoasă de a celor bogăți, ca să mai mângăie pe cei săraci, spunându-le că e mai bine sărac, ca să nu le cadă atât de greu sărăcia. Orice bogat ar putea să se facă

moarte câteva sute de călători, ce a fost? N'a fost decât un fluturaș de noapte, care se strecurase sub sticla felinarului dela locomotivă și care stănci când se sbătea și-și desfăcea aripioarele, umbra sa apărea ca o fantomă, ca un semnal de oprire al trenurilor, în fața locomotivei care mergea cu cea mai mare viteză posibilă. Acest fluturaș obrise trenul... Dumnezeu se servise de acest umil instrument, pentru a scăpa dela moarte sute de vieți omenești.

(I. Vultur)

Din Teiuș

Schimbare la judecătorie

Pe urma mișcării în magistratură d-l Grigore Iorgulescu, șeful judecătoriei locale a fost mutat în fruntea judecătoriei din Ferbinți, jud. Ilfov, satul său natal. În prezenta plecării, societatea, care l-a preșuit așa de mult, s'a întrunit la o cină comună în restaurantul la „Leul”.

Au luat parte în grabă aproape 40 persoane reprezentând tot ce are Teiușul mai de seamă, domni, doamne și domnișoare. În cursul mesei s'au rostit cuvântări în onoarea sărbătoritului. Au vorbit, ven. P. Sa protopop Dr. Ilie Dăianu, refugiat din Cluj, exprimând, ca cel mai bătrân, sentimentele de simpatie și prețuire pe care judecătorul Iorgulescu și le-a câștigat în cursul petrecerii sale în Teiuș. A vorbit apoi d-l Roman în numele colegilor și al subalternilor, d-l Dr. Traian Rațiu, avocat, în numele advocaților și al Teiușenilor. Seria cuvântărilor a încheiat-o, cu un minunat cuvânt, prim-pretorul plasei, Dr. Vasile Bărluțiu, după care sărbătoritul a răspuns mișcat, mulțumind

tuturor, și în particular oratorilor, pentru cinstea ce i-au făcut la plecarea sa din Transilvania. După o activitate de 13 ani, declară că se întoarce în patria natală cu sufletul nobil al unui ardelen.

S'a petrecut plăcut până târziu, între doine de rară frumusețe originală ardelenesci, cântate cu admirabila voce a tânărului medicinist Mircea Tropa.

Lacrări de îndignitate. Direcțiunea drumurilor a început în zilele din urmă serioase lucrări de îndignire a văii Stremțului, care trece prin Teiuș și amenința unele case din jurul podului șoselei naționale, și chiar podul. Teiușul datorăște mulțumită autorității competente pentru această lucrare la timp potrivit întreprinsă.

Târgul de țară. Sâmbătă la 8 c. s'a ținut târg de mărfuri, foarte cercetat. A fost foarte multă varză, producție a Teiușului. Deși s'a cumpărat multă pentru transport, vreo 15 vagoane, totuși a mai rămas nevândută. Ceapa, cultivată mai ales la alte sate neromânești, a fost foarte scumpă. Enorm de scumpe încălțăminte: 4500 o pereche de bocanci țărănești! În schimb (șoalele, producție românească, ieftine.

P. Ludeanu

Sinodul protopopesc al preoților din tractul Aradului

În ziua de 4 Noemvrie a. c., s'a ținut la Arad sinodul de toamnă al preoților români uniți din districtul nostru, sub conducerea pâr. Iosif Nistor administrator protopopesc, titularul districtual, pâr. arhidiacon Victor Pop fiind greu bolnav de mai multă vreme.

Au luat parte la acest sinod toți preoții și anume: pâr. Victor Gitta protopop emerit, Atanasie Pantea, Ioan Cismașu, Teodor Pop, Mihail Ciul, Petru Vancu, Ioan Fântânaru, Aurel Birău, Flaviu Popoviciu, Iosif Stoica, Simion Nosa, Gheorghe Iancu, Vasile Scrobotă, Pavel Feier, Florian Deheleanu, precum și preoții refugiați cari se află utilizați în acest district: Victor Popa, Dumitru Hălmășean, Nicolae Pop,

Allimpu Filip, Victor Pop și Gheorghe Erdei, apoi teologii Ioan Berlo și Victor Pop.

Sinodul s'a început cu slujirea sfintei Liturghii la orele 8 în biserica parohială din strada Eminescu, slujind preoții în sobor, în frunte cu pâr. Iosif Nistor administrator protopopesc, lector fiind d. Ioan Berlo, teolog. — La sfârșitul acesteia, s'a oficiat un parasas pentru preoții repausați din districtul arădan și s'au rostit rugăciuni pentru Rege și victoria armatelor creștine cari luptă în războiul sfânt.

După celebrarea sfintei Liturghii, preoții au trecut în sala de festivități a palatului bisericii din strada Brătianu 7, unde li-s'a servit un mic dejun, apoi pâr. administrator protopopesc a deschis sinodul de toamnă, rostind o cuvântare plină de îndrumări pentru dezvoltarea unei vii activități pastorale, care se recere astăzi mai mult ca oricând, datorită vremurilor de grele încercări pe cari ne este dat să le trăim — În continuare s'au dezbătut apoi lucruri cari li interesează pe preoți, în cece privește administrația bisericească și păstoria sufletelor.

A luat parte la dezbateri și Pâr. canonic on. Gheorghe Maior protopop pens. și refugiat dela Oradea.

La orele 11.30 închizându-se sinodul, preoții au trecut la școala primară Nr. 1, unde pr. Iosif Stoica paroh în Garba a predat lecțiunea practică de religie: „Evreii la muntele Sinai, 10 porunci, cartul mărturie”, după care a urmat critica obișnuită. Lecțiunea a fost declarată: foarte bine reușită.

După aceasta preoții s'au întors la sediul protopopesc, unde li-s'a servit masa. Cu acest prilej, pâr. canonic on. Gheorghe Maior a rostit un scurt toast, răspunzându-i pâr. Iosif Nistor.

Un preot districtual

Acei cetitori, cari nu primesc vreun număr din „Unirea Poporului” ori îl primesc cu mare întârziere, să binevoiască a ne scrie pe o carte postală, care număr nu l-au primit, ca să putem reclama la poștă.

sărac, dacă ar fi mai bine așa. Dar n'am prea văzut pe nici un conte sau Papă să-și lase averile, pentru a trăi în sărăcia pe care atâta o laudă, fericind pe cei ce o au fără de voia lor.

— Dar ai veni tu să-mi spui dacă într-adevăr cu bani te-ai simți mai fericit decât fără de ei? — mai întrebă Papa.

— Și de ce să nu viu — răspuse ciobanul batjocoritor. Dar știu că asta nu se va întâmpla niciodată, căci doară nu e modru ca cineva să fie mai nefericit cu bani decât fără ei.

— Bine — îi zise Papa. Iată aici e martor Excelenț Sa Cardinalul secretar. Îți dau toți banii câți îi am la mine, ca să fii fericit, iar dacă nu vei fi, n'ai decât să-mi spui, ca să-ți mai dau.

— Și Papa îi aruncă ciobanului o pungă aproape plină. Ciobanul o deslegă și numără. Erau două sute și șaptesprezece galbeni. Un galben făcea pe atunci 6 zloți de argint, cecece în bani de-al noștri de azi ar fi cam 480 Lei. Ciobanul a primit deci 104 mil și 160 Lei în bani de-al noștri, cecece el nu văzuse niciodată, nici nu nădăjdula să vadă.

Papa și cardinalul secretar se depărtară, iar ciobanul își uită și să le mulțumească de bucuria amestecată cu spaimă.

Își numără banii de câteva ori, și rîndu-l pe colocolul lui. Dar începu să-l cuprindă frica.

— Dacă ar ști cineva că el are atâția bani, poate l-ar omorî și l-ar lua. Invăli punga în cârpa din trăsă, și-l puse în sân. Dar l-se gândea că nu sunt la loc destul de sigur acolo.

Îi ascunse într-o scorbură, dar nu-i lăsă acolo nici un ceas, căci i se părea că mai bine ar sta într-o crepătură de stâncă. Dar dacă ar da cineva peste ei? Tot e mai bine să fie la mine

— își zicea ciobanul. — Dar dacă află cineva, atunci eu sunt fiul morții. — Dar cine să afle, dacă eu nu spun nimănui? — Dar până când să-l port tot în sân? — Până când voi cumpăra ceva pe ei? — Dar cum să cumpăr fără să știu cineva?

...Și bietul cioban nu mai cânta din fluer, că era îngrijorat. Orice mișcare de frunză îl făcea să tresare. Nu-l mai era dor de tovărășia altor ciobani. El era cuprins de neliniște.

În noaptea aceea nu dormi aproape de loc. Se gândea, ce să facă cu banii, și ce să cumpere, așa puțin câte puțin, ca să nu bage nimenea de seamă. Se gândi să-și cumpere oi. Dar dacă l-le vor mânca lupii? — Să-și cumpere pământ. Dar dacă nu-l va aduce roadă, mai cu seamă că el nu știe lucră la pământ? Să cumpere negoț și marfă. Dar dacă li vor înșela jidanii, căci el nu se pricepe la marfă?..

...Și bietul cioban nu-și dădea seama că e mai nefericit azi, când are atâția bani, decât ieri, înainte de a-l fi avut.

Trecură vre-o două săptămâni, iar bietul cioban era tot cu banii în sân și tot neliniștit. Noaptea tresărea la orice zgomot. Avea visuri urite, i-se părea că vin tâlhari la el să-l omore și să-i ia banii. Mâncarea nu-i mai plăcea. Rugăciuni nu mai zicea cum zicea

înainte, sau și daă zicea, nu mai era cu gândul la Dumnezeu, el meren la bani. Nu-l plăcea să fie în sprostirea altor ciobani, ca nu cumva acela să bage de seamă punga din sân. Să mai pună mâna pe fluter, ori să mai horească din gură, nici vorbă! Era omul nostru cât se poate de nefericit.

În sfârșit, după vrd-o trei săptămâni, se hotărî să meargă în Florența ca să cheltulască suma aceea, cumpărând orice. Se prefăcu că e bolnav, cum de fapt și era, căci de trei săptămâni nici nu mâncase, nici nu odihnise cum se cade, și lăsându-și turma în grija altora, zise că merge să se caute cu un doctor.

Trecuse prin târg, unde erau fel de fel de jucării și comedii. Într'un loc văzu o tablă scrisă cu slove mari, dar cum nu știa citi, rugă pe un altul, să-i spună, ce e scris acolo.

— Roata norocului, — l-se răspunse.

În inima lui se născu dorul să-și încerce norocul, da de-și va putea înmulți suma, ca să dea și celor ce-l îngrijesc oile.

Întră în șatră.

Vre-o patru oameni se jucau cu bani mărunți. Puneau un ban într-o cutie, apoi învârteau de o roată, și dacă roata se oprea din învârtire cu numărul pe care l-al ales, la punctul ce era însemnat pe tablă de alături, celc e pus banul în cutie, îi căpăta îndoit.

Ciobanul nostru puse dintr'odată un galben. Roata se opri la punct, iar el căpătă doi galbeni. Mai puse de trei ori câte un galben, și

„Astra“ la Lonea

Cercul cultural al „Astei“ din localitatea minieră Lonea, în dorința de a contribui cu o bobol sau la ajutorarea răniților, a organizat o foarte reușită șezătoare în sala Casinoului funcționarilor din Lonea, sub patronajul dlui director Nicolae Gavrilescu, președintele „Astei“ din localitate.

S'a reprezentat piesa națională „Romana“ de Elena Dr. Aciu, care a stârnit o deosebită admirație, în special dansurile din toate regiunile țării noastre, care au fost jucate cu mult simț artistic de tineretul intelectual din localitate.

Venitul în suma de Lei 13.500 a fost pus în dispoziția „Crucei Roșii“ din Petroșeni prin dl Dr. Constantin Lăpădatu președintele filialei.

Di Ioan Dușa secretarul „Astei“ a adus mulțumiri tuturor acelor care au contribuit la reușita șezătoarei, și în special d-nei Dorina Fr. Pop, din a cărei inițiativă a fost înstruită și jucată piesa.

Calendarul nostru și cetitorii gazetei

Am dat până acuma tuturor cetitorilor cari și-au plătit abonamentul în regulă câte un calendar în cinste. Anul trecut am pus termen 1 Ianuarie, făgăduind, că tuturor celor ce ne vor trimite abonamentul până la 1 Ianuarie, le vom trimite câte un calendar în cinste. Mulți înși nu ne-au trimis banii la vreme, calendarele s'au vândut cu numărul și la 1 Ianuarie nu am mai avut nici unul.

Anul acesta facem lucrul și mai lămurit și anume:

Scumpindu-se toate, nu putem trimite calendarul în cinste decât acelor, cari sunt în regulă cu abonamentul, atât pe anul 1941, cât și de pe anul 1942, până cel mult la 1 Ianuarie 1942.

Așadar toți cetitorii vor binevoi a se gândi, dacă și-au plătit pe anul acesta șoara. Cei ce o nu abonată de la începutul anului, trebuie să plătească 175 Lei în cas: cei ce au abo-

nat-o mai târziu, să-și facă socotă așa: gazeta a costat 75 Lei pe lunile Ianuarie până la Iunie. Cu 1 Iulie s'a scumpit la 100 Lei pe jumătatea a doua a anului. Lunile cele 6 dintâi costă deci câte 13 Lei; cele 6 luni din urmă costă câte 18 Lei lunar. N'aveți decât să vă faceți înșivă socoata.

În cinste însă nu putem trimite calendarul decât acelor, cari ne trimit abonamentul înainte și pe 1942, deci încă 200 Lei.

Asta, fiindcă fiecare calendar va costa 25 Lei plus împachetarea, șoara, hârtia și timbrele Lei 7, deci total 32 Lei.

Noi însă nu putem face un dar de 32 de Lei decât celor ce ne trimit abonamentul înainte și pe anul 1942.

Așadar să fim lămuriti: *Calendarul îl primesc în cinste toți aceia cari, până la 1 Ianuarie 1942 ne vor fi trimis abonamentul atât pe 1941 cât și pe 1942.*

Cei alți îl primesc numai pe bani, și anume cu 25 Lei oricine.

Dacă dorește să i-l trimitem acasă cu poșta, ne mai trimite încă 7 Lei pentru hârtia de împachetat, șoară, împachetare și poștă. Deci total 32 Lei.

Celor ce câmpără cel puțin 10 calendare

deodată, le dăm unul pe de-asupra. Celor ce câmpără 20, două și așa mai departe.

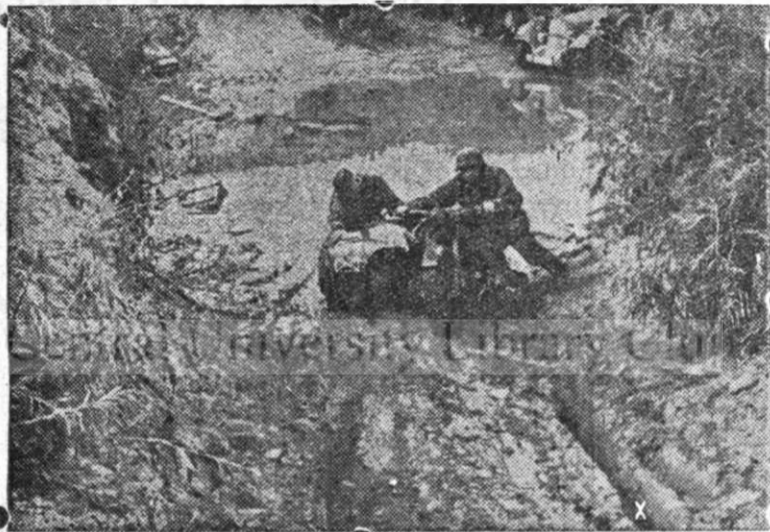
Trimiterea pe poștă se face însă numai dacă se trimit banii înainte.

La calendare se lucrează din greu și vor apărea în curând.

Mulțumită publică. Societatea Națională de Cruce Roșie a Românelor, Filiala Blaj, aduce pe această cale cele mai călduroase mulțumiri tuturor acelor care au făcut donații de alimente, cărți postale, țigări, braviilor noștri soldați care s'au întors acoperiți de gloria biruinței neperitoare, câștigată în luptele din fața Odesei, pentru desrobirea pământului sfânt românesc, păstrarea credinței strămoșești, liberarea fraților noștri și triumful civilizației. În deosebi ținem să mulțumim Reunionilor Marișane din comunele Cistești-Român, Spini și Tiur, precum și școlii Primare din Clujed, pentru grija deosebită dovedită în repetate rânduri vitejilor noștri răniți din spitalul militar Z. I. Nr. 501, din Blaj, prin donațiunile făcute. *Comitetul.*

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Drumurile din Rusia bolșevică s'au desfundat cu totul, așa că nici motocicletele nu mai pot umbla pe ele. Chipul nostru arată, cum doi soldați germani abia sunt în stare să scoată din țină motocicleta. De acuma însă, că a mai înghețat, lucrurile vor merge mai bine.

iar căpătă dol. Incepu să pună câte doi galbeni, iar lumea din jur nu mai punea nimic decât încuraja pe bogatul cioban care se juca cu galbenii, de par'că el ar fi fost nepotul ducelui Laurențiu de Medici din Florența, fratele Papii care îi dăduse punga.

Odată câștiga și de trei ori nu, iar galbenii din pungă se împuștinau mereu.

Incepuse să pună câte cinci, apoi zece, și tot așa i-a umblat. Până după amiază n'a mai avut nici un ban, nici măcar să mănca o bucată de cârnaț și să bea o cupă de vin, cum dorise el înainte de a avea bani.

Era flămând, ostentit, necăjit și amărît, și se hotărî să meargă să caute pe Papa — care pe atunci se afla în Florența, și să-i spună, că banii i-a cheltuit, și că atâta timp cât i-a avut, n'a fost fericit de loc.

Află pe bunul Papă și-l spuse lucrurile după cum s'au întâmplat, iar la urmă îi zise:

— Sfinte Părinte. Am purtat timp de trei săptămâni punga cu 217 galbeni în sân, și în acest timp nici n'am mâncat, nici n'am dormit cum se cade. Am venit la Florența, ca să câmpăr ceva și să-i cheltuiască, doară voi avea odihnă. Abia cu banii în sân mi-am dat seama că eu n'am ce câmpăra și că nu-mi lipsește nimic. Numai lăcomia mă îndemna, să țin la bani, ba chiar să caut a-i înmulți, și această lăcomie m'a făcut să-i pierd la „Roata norocului.“

De-acum sunt iarăși liber de bani, dar cel

pușin sunt convins că mai fericit sunt fără ei decât cu ei. Cam scump a costat pe Sfintele Voastre această lecție a mea, dar Vă rog să mă iertați, și Vă mulțumesc că m'ați vindecat de boala nemulțumirii și a dorinței de avere.

Papa îi zâmbi cu bunătate apoi îi zise:

Vezi, fiule. Dacă nu ți-aș fi dat punga, tu ai fi rămas în credința că eu am voit să te înșel, spunându-ți că e mai fericit cel ce n'are avere, decât cel ce are; și că cu atât e cineva mai pușin fericit, cu cât are mai multă avere. Fericit e omul care se mulțumește cu pușin, iar nefericit e acela care, dorește să aibă ce n'are. Și cu cât dorește mai multe lucruri, cu atâta e mai nefericit.

Eu n'am numai 217 galbeni, ei am averea bisericii din întreaga lume, pe care eu trebuie să o mănuesc, și apoi să dau seamă de ea, și înaintea oamenilor, și înaintea lui Dumnezeu.

Banii și averea sunt griji, cari ca niște viermi rod pe cel ce le are, și-l fac să nu-și tihnească mâncarea din vasele cele aurite, și somnul în paturile cele moi, la cari râvneai tu.

Tu ai avut 217 galbeni, și i-ai pierdut după ce te-au chinat trei săptămâni. Dar dacă banii aceia nu ți i-aș fi dăruit eu, ci ar fi fost o avere despre care tu ar fi trebuit să dai seamă înaintea oamenilor și înaintea lui Dumnezeu, oare pierderea lor nu te-ar fi împins la disperare, sau n'al fi infundat tu temnița pentru

câțiva ani, dacă ar fi fost bani comunali ori bisericăști?

Vezi, fiule, ce gânduri au cel sus pușin, pe care tu-i numești fericiți pentru că au bani cu grămada.

Întoarce-te în mușii tăi, la oișele tale, și spune tuturor, ce ai pățit, și că banii nu fac pe om fericit, ba dimpotrivă îi îngrămădesc în minte și n'înimă o mulțime de griji, și că mai fericit este acela care n'are bani, și nici nu-i trebuie, decât acela care are averi mari și bani cu grămada.

*

Câteva zile după asta, ciobanul nostru era tot gânditor și rușinat, gândindu-se, că a cheltuit suma aceea cu care bunul papă ar fi putut ajuta atâtea familii într'adevăr sărace și lipsite, și a cheltuit-o într'un chip atât de prost și fără de minte. Se rușina în sine, și-și zicea că ar fi fost mai bine de era boinov în ziua aceea când a întâlnit pe banul părinte al creștinătății, ca să nu fi făcut ce a făcut. Timpul însă vindecă toate ranele sufletului său, iar după alte câteva săptămâni, fluturul și dolna iară începură să răsune pe mușii din jurul Florenței. Ciobanul nostru era iarăși vesel și mulțumit, cu mult mai mulțumit decât înainte, căci acum nu mai dorea bani și avere, nici paturi moi ori mâncări din vase aurite, ci mulțumea lui Dumnezeu pentru sănătate, și se mulțumea cu pâinea uscată din glugă, apa rece din izvor, și dormea întins pe luncă, învălțit în

CUM STA LUMEA SI TARA

Ce a mai hotărât statul miniștrilor

Sfatul miniștrilor, de sub președinția lui mareșal Ion Antonescu, a luat în seamă hotărâri economice. Față de greutatea anului acestuia, a hotărât ca să se pună în ordine și o măsură în folosirea grâului, pentru a feri țara de lipsuri. S'a mai discutat apoi, care să fie noul preț al sfeclei de zahăr și altele.

Vizita ministrului I. Marinescu în Germania.

Dr. I. Marinescu, ministrul economiei naționale a României, a făcut în zilele acestea o călătorie în Germania. Primirea bună ce i-s'a făcut ministrului român arată cât de strâns sunt legăturile noastre de prietenie cu poporul german și înțelegerea bună care este între Germania și România.

Mersul războiului

Iarna aceasta, care s'a arătat mai grăbită ca în alți ani, a găsit încă Europa în plină război. De pace nu se poate vorbi. Invenția începută în toamna anului 1939 a latins peste întreaga Europa, și Africa și atrage în hora ei și alte țări. După ce ani de zile Americanii au stat nehotărâți față de războiul din Europa, acum au decis de tot legea neutralității, care-i ține încă departe de război, semă că vreau să intre și ei în hora.

În urma acestei hotărâri războiul cu

Japonia este pe cale să izbucnească. Se spune că America și-ar fi și trimis vapoarele sale în apele Oceanului Pacific și că ar avea de gând să ocupe insulele Azore, Capul Verde, Canare, Martinica și Africa de Apus.

Comuniștii americani au cerut guvernului să facă un front și în Europa, pentru a împiedeca pe Germani să înainteze în Rusia.

Știri de pe frontul din Răsărit

Pe frontul împotriva bolșevismului trupele germane și aliate au fost biruitoare, în toate luptele cari s'au dat. În Crimeea trupele germane și române, după lupte grele, au ajuns în fața orașului Kerchi. Acest oraș este acum sub focul artileriei germane, iar știrile cele mai noi spun că a fost și ocupat. Au mai fost bombardate încă orașele Sevastopol, Anapa și Tuapsse. Două vapoare bolșevice fugare, din portul Kerchi, au fost scufundate de aviația germană. Se spune că pierderile bolșevicilor sunt mari.

Trupele bolșevice cari se imbarcau la Sebastopol au fost bombardate, suferind pierderi mari.

În restul frontului, luptele sunt deosebite mari. Trupele aliate au ocupat, în Ucraina, centre însemnate în ținutul Rostov și Shahti. La Moscova luptele continuă deosebite ca mare putere. Primele

linii de apărare din fața acestui oraș au fost sparte de către trupele germane.

Pe frontul din fața Petersburgului, Germanii înaintează. Gerul mare le ușurează această înaintare. Orașul Petersburg a fost complet încercuit. Toate liniile de legătură cu restul țării i-au fost tăiate.

La Miazănoapte, între lacurile Ilmen și Ladoga și în Carelia, trupele de Finlandezi înaintează și ele, pe un viscol și ger năpraznic.

Se spune că trupele bolșevice sunt amenințate de foamete, ceea ce mărește și mai mult dezordinea din rândurile lor.

Luptele pe celelalte fronturi

Și pe celelalte fronturi războiul se poartă înainte cu mare înverșunare. Avioanele germane au bombardat orașele de pe coastele Angliei și au scufundat un mare vapor englez, în apele Oceanului Atlantic.

În Africa de Miazănoapte avioanele germane au nimicit întărituri engleze puternice, în apropiere de Tobrok.

Avioanele engleze au sburat în mai multe rânduri pe deasupra Germaniei și au bombardat câteva orașe.

La poarta războiului

În sfârșit și America bate la porțile războiului. Așa scriu gazetele. Prea era frumoasă hora și prea dulce muzica tunurilor, ca să nu vrea și ea să intre în joc. Dar mult jinduia spre aceasta președintele Roosevelt. Se lovia însă de vreața poporului, care nu se gândia la război, ci doria pacea.

În cele din urmă a biruit președintele Roosevelt și partizanii Domniei Sale. Adunarea deputaților americani a votat ștergerea legii neutralității, ceea ce înseamnă apropierea de război.

Războiul până la capăt

Față de aceste gânduri ale Americii de a întinde și mai mult flacăra războiului, Germania răspunde că ea nu se lasă înfricată și că va duce războiul mai departe. Nici nu se gândește să ceară pace dela dușmanii ei, cu cari poartă acum lupta.

Se mișcă și India

Poporul indian din mara Indiei se mișcă și el. Apele politice din această țară se turbură din zi în zi. Sunt semne cari arată că acest popor vrea să scuture jugul stăpânirii engleze. Conducătorii acestui popor sunt împotriva războiului pe care-l duce Anglia și pentru lucrul acesta unii din tineri au fost asvârliți în închisori.

Japonia se pregătește

În urma ștergerii legii neutralității americane, Japonzii au început să se pregătească și mai mult. Frământările în rândurile poporului japonez au crescut. Numărul acelor care au cerut să se înscrie voluntari este din zi în zi tot mai mare.

Până acum s'au înscris peste 250.000 de oameni.

Toți cititorii cari ne scriu sau ne trimit bani sunt rugați să ne arate todeauna și numărul sub care le merge gazeta, care se află tipărit pe adresă, deasupra, la stânga. Altfel nu vor primi răspunsul decât foarte târziu.

Toamnă

În mantie 'ngălbenite
Cu privirea rece
Slabă, mică, gârbovită
Printre frunze trece.

Vântul șueră și plânge
Fuge peste luncă
Luna într'un lac de sânge
Razele-și aruncă.

Ca și picurii de ploaie
Cad frunze ofilite
Din copacii ce-și îndoiaie
Brațe ostenite.

Pe o cracă destrunzită
Cărăe o cioară,
Lunca 'n ceață 'nvăluită
Prinde-acum să moară.

Tace-acum în noapte vântul,
Luna dormitează,
Numai toamna ruginită
Mai stă încă trează.

Toate dorm, viscăză toate
Nu-i nici o mișcare
Parcă-i liniște adâncă
De înmormântare.

Vorhanlovski Al.
teolog.

Toamnă târzie

Frunze moarte cad încet
Pe alee
Iar sub ceriul violet
Plânge o femeie;

Doi ochi, ce odată a întâlnit,
În trecut,
Doi ochi, ce odată a iubit,
De mult.

Ceriule cu mândre stele
N'ai văzut,
Steaua scumpă a vieții mele
Că a căzut?

Frunze moarte cad și azi
Pe alee
Lâng'o cruce printre brăzi
Plânge o femeie.

de H. P. Inv. Petrosani

STIRILE SĂPTĂMÂNII

Teologii din Blaj printre răniiți din spital. Sâmbătă, în ziua de arhangeli Mihail și Gavril, studenții în teologie de la Blaj au făcut la spitalul de răniiți de la Institutul Recunoștinței o foarte bine reușită șezătoare, la care s'a vorbit, s'a declamat și s'a cântat. Șezătoarea a deschis-o păr, rector Dr. I. Cristea. Încântați de cele auzite, răniiții au aplaudat îndelung, iar la sfârșit le-a răspuns domnilor teologi în numele răniiților dl învățător Aurel Iordănescu. După aceea domnilor teologi și profesorii lor au împărțit răniiților țigarete și alte dani.

Plata pensilor se va face prin poștă. În sfârșit s'a introdus și la noi, ca în Apus, plata pensilor și ajutoarelor prin poștă adecă, mai bine zis, prin Cec. În forma aceasta pensionarii își vor primi pensile acasă. Ce bine ar fi dacă s'ar plăti în forma aceasta și salariile!

Pentru că nu s'au înțeles cu zestrea Locuitorul Mihail Bălțeanu, în vârstă de 35 ani, comerciant din T.-Severin, s'a luat la ceartă cu socrul său Dumitru Ghinea, pentru că acesta nu l-a dat toată zestrea promisă. În toată certea, Dumitru Ghinea a luat un drug de fier și și-a lovit ginerele în cap. În urma loviturii primite Mihail Bălțeanu a încetat din viață. Cuprins de remușcări, Dumitru Ghinea s'a spânzurat.

Este oprită hrănirea animalelor cu grâu și cu secară. Ministerul Economiei Naționale a dat o lege, prin care oprește hrănirea animalelor cu grâu și secară sub orice formă li-s'ar da. Aceia cari nu se supun acestei legi vor fi foarte aspru pedepsiți.

Banii de metal de 50 și de 100 Lei mai umblă până la 1 Decembrie 1941. Ministerul de Finanțe a mai dat încă un termen până la 1 Decembrie 1941 pentru schimbarea banilor de 50 și de 100 Lei. După această dată banii de metal de 50 și de 100 Lei vor fi primiți numai în plata dărilor.

Nouă preț al porumbului. Prețul porumbului nou a fost hotărât de minister și este obligator, ca și prețul grâului. Vagonul de porumb se va vinde cu 90000 Lei, adică 9 Lei kilogramul. Porumbul cincantîn și pignolette se va vinde cu 15% mai scump, iar cel hângănesc cu 10% mai mult.

Groznicul sfârșit al unui pelagros. Pelagra este o boală îngrozitoare, pricinuită de mămăliga făcută de porumb stricat. Cel mai mulți pelagrosi o sfârșesc într'un chip îngrozitor. Săteanul Marin Țapu, ne mai putând îndura chinurile pelagrei, a luat un cașit și și-a spintecat pântecul.

Leac pentru negustorii necinstiți. Întâmplarea s'a petrecut în vremea aceasta de lipsă și necaz și este o bună învățătură pentru toți negustorii aceia cari sunt obligați să ia șaptele plei de pe om. Anume frizerul Iosif Siba din Lugoj a cumpărat o pereche de pantofi de la vecinul său, negustorul Ioan Richter. Pantofii păreau buni și nici prețul nu părea să fie prea mare, 2200 Lei. S'a întâmplat însă că după patru zile pantofii s'au stricat și frizerul a cerut negustorului să-i dea altă pereche de pantofi. Acesta însă nu s'a învîlt. Ioan Siba

s'a gândit atunci să-i dea o învățătură vecinului său necinstit. A luat pantofii stricați și i-a așezat în fereastra frizeriei sale, punând lângă ei următoarea scrisoare: „Pantofii aceștia sunt de la firma Richter, care durează numai 4 zile și costă 2200 Lei.” Trecătorii au făcut haz de cele văzute. În cele din urmă a aflat și ne gustorul de încălțăminte, care a rugat pe frizer să ia pantofii din fereastră, căci îi va da pe cei mai buni pantofi din prăvălie.

Groznică nenorocire de tren în America. În zilele trecute s'a petrecut, în Ohio din America, o groznică nenorocire de tren, de pe urma căreia au rămas 20 de morți și 40 de răniiți. În urma unei explozii, un tren rapid s'a răsturnat, provocând moartea la 20 de călători și rănind pe 40 din ei.

Ministrul de război al Franței a murit într'un accident cu avionul. Generalul Hantziger, ministrul de război francez s'a prăbușit la pământ cu avionul, pe când făcea drumul cu avionul spre orașul Nîmes. Împreună cu el au pierit și ceilalți călători.

Patru bolșevici au fost văzuți mân când carne de om. Știrea aceasta venită de pe câmpul de luptă te umple de groază și de nămire. În ziua de 29 Octombrie doi soldați germani au luat prizonierii patru bolșevici. Cel doi Germani i-au prins pe bolșevici, chiar în momentul când aceștia au fost tăiați o bucată de carne din trupul unui camarad al lor mort, pe care au mâncat-o.

Cât sânge pompează o inimă omenească în 70 de ani. Învățații au constatat că o inimă omenească pompează cu totul în curs de 70 de ani, nu mai puțin de un milion de hectolitri (un hectolitr = 100 litri) de sânge. Căci inima omenească nu este altceva decât o pompă, care pompează odată la fiecare secundă câte 7-8 litri de sânge prin vine. În tinerețe inima lucrează mai tare, iar la bătrânețe mai încet.

O vacă fată patru vițel. Se comunică din Germania că în localitatea Wesenthal o vacă, proprietatea fierarului Meier, a făcut patru vițel dintr'odată. Din nenorocire, toți cei patru vițel au perit scurt timp după fătare. Vacă este perfect sănătoasă.

O uriașă sfeclă. Un plugar din Verschwitz (Protectoratul Boemiei și Moraviei) a cultivat o sfeclă uriașă, care măsoară, nici mai mult nici mai puțin, decât 1 metru și 22 centimetri. El a încercat zadarnic să scoată din pământ această sfeclă cu ajutorul plugului și în cele din urmă a fost nevoit să o sape cu hârlețul, ba chiar cu crampăni.

Germania primește 10.000 ucenici români. În urma unor învoielii făcute cu guvernul german, țara noastră poate trimite în Germania un număr de 10000 de tineri ucenici, pentru o pregătire mai bună în meseria pe care o au. Transportul și celelalte cheltuieli de drum vor fi plătite de întreprinderile germane. Tinerii români trimiși în Germania primesc în tot timpul pregătirii lor salariu la fel cu tinerii germani.

Ispeva gărzilor civile engleză. Pentru a se apăra împotriva parașutiștilor germani, Englezii au înființat numeroase gărzi civile. Membrii acestor gărzi au împușcat până acum bătrâni, copii, polițiști și aviatori cari se coborau cu parașuta.

Veninurile de șarpe ca leac. Medicii francezi au făcut minunate experiențe cu veninurile de șarpe. Astfel au observat că se poate vindeca prin aceste veninuri cancerul, boala de nervi și amețea. La cancer aceste veninuri deocamdată îi scapă pe bolnavi de dureri. O singură injecție e de ajuns ca 8-9 zile să nu mai simțească bolnavul nici un fel de durere, fără de a avea injecția vre-o urmare rea asupra bolnavului.

Măcelarii nu se îmbolnăvesc de cancer! S'a constatat că dintre toți meseriașii, măcelarii sunt cei pe cari cancerul îi atinge în mai mică măsură. Un învățat german a căutat să explice acest lucru! El spune că în primul rând faptul se datorește vieții pe care o duc măcelarii, cari mănâncă des carne crudă, și totdeauna proaspătă, făcând în acest fel o adevărată cură de sânge. Acest „tratament”, care durează ani și zeci de ani, este probabil că crează în organismul măcelarilor un mijloc de apărare împotriva cancerului. Doctorii cercetează serios, ca să vadă dacă este vorba în adevăr de ceva sigur pentru prevenirea îmbolnăvirii de cancer.

Un pom care a înflorit de 3 ori. Un măr din grădina cooperativei agricole din Königsärtl (protectoratul Boemiei și Moraviei) a înflorit anul acesta de două ori și tot de două ori a dat și mere. Acum, când merele din cea de a doua recoltă s'au copt, au început să apară pe crăci cel de al treilea rând de flori.

† Ziaristul Nicolae Buta. Zilele trecute s'a stins, în clinica din Sibiu, pe urma unei operații de stomac, fruntașul între gazetari Nicolae Buta, în floarea vieții. Fost redactor la „Patria” din Cluj și la „România Nouă” din Cluj și mai târziu de la Sibiu, el a scris frumoase articole. A fost om de omenie în înțeleșul adevărat al cuvântului. În mormântarea i-s'a făcut la Apoldul de Jos.

Prizonierii sovietici sunt nemărați, și anume numărul lor a ajuns la 3 632.000. Aici vedem câțiva dintre ei ducând cu sine doi răniiți.

Un prieten bun

— Ceasornicul —

Azi, aproape nu este casă în care să nu se găsească pe perete și un ceasornic și aproape nu este om, mai cu seamă la oraș, care să nu aibă ceasornic în buzunar.

Ceasornicul e cel mai bun prieten al omului. Vrei să știi pe ce vreme ești, te uizi la ceasornic și îndată ești orientat.

Mal de mult, oamenii nu aveau ceasornice. Cel care își spunea, că se apropie zorii și el era *cocoșul*. Cântecul cocoșului deștepta din somn pe toți și îi vestea că trebuie să înceapă lucrul.

Cocoșul nici azi nu și-a pierdut din cinste dar fiindcă oamenii voiau să știe și cât timp trebuie să muncească, și-au tot frământat mintea pentru a găsi și un măsurător al timpului. Și au născocit *ceasornicul de nisip*. Acesta e cel dintâi ceasornic ce l-au avut oamenii. Se compunea din două vase cu gâtul foarte strâmt, așezate unul peste celalalt în așa fel ca deschizătura gâtului celui de deasupra să fie în dreptul celui de dedesubt. Nisipul care umplea vasul de deasupra, curgea încet-încet prin gâtul îngust, și când se sfârșea, însemna că a trecut un anumit timp, dinainte hotărât.

Apoi vasele se întorceau, ca cel de dedesubt, care acum era plin cu nisip să vină deasupra și nisipul începea să curgă din nou.

Acest ceasornic ce e drept măsura timpul, dar nu anunța când se sfârșea lungimea de timp. Oamenilor le trebuia să cunoască și aceasta. Și nu lăteț născocitor a și găsit leacul. Aume a făcut o gaură mică în fundul unei

Hoț și om de lume

Politia din București a prins mai zilele trecute un pungaș vestit, unul din acei șmecheri mari, care fură și oul de sub cloșcă. Pătrulca aceasta rară poartă numele de Haralambie Petrenko. Domnia Sa este un domn bine îmbrăcat, cu înfățișarea distinsă și gravă. Vorbește vre-o șase limbi și era foarte prețuit de lumea elegantă, în mijlocul căreia se învârtea.

A fost prins, din păcate pentru dumneavoastră, chiar în clipa când se pregătea să pună mâna pe suma de 950 mil Lei, care trebuiau să-i aducă noi zile de fericire și huzur. În vreme ce dl Gaston Buros, încasator la o mare societate, încasa dela „Creditul Național Industrial” suma de 950 mil Lei, Haralambie Petrenko s'a așezat lângă el și a încercat să-i șterpelească vre-o câteva pachete de bani și să-i pună în geantă hârtie de gazete.

Nu și-a putut duce însă gândul la îndeplinire, căci a fost văzut de dl încasator și a rătat poliției.

În fața oamenilor legii Haralambie Petrenko s'a arătat tare supărat și la început nici n'a voit să vorbească românește. Strâns cu ușa, n'a mai domolit apoi și a devenit blând ca un mielușel. De scăpat însă n'a mai putut scăpa de sub mâna aspră a legii, căci la urmă s'a dovedit că distinsul domn era un hoț de rând, și că a avut de a face până acum cu poliția mai multor țări.

coaje de nucă de cocos — nuca de cocos este fructul unui palmier ce crește prin țărilor calde — pe care a așezat-o într'un vas cu apă. Pe gaură intra apă și pentru ca să se umple coaja cu apă, trebuia timp de un ceas. Când coaja era plină se afunda repede în apă și lovea fundul vasului, făcând un sunet înfundat destul de puternic pentru ca să poată fi auzit de toți cei din casă.

Acest fel de ceasornic și azi e întrebuințat de unii oameni de prin insulele Oceanului Pacific, cari încă nu s'au putut desbăra de vechile obiceiuri.

Atât ceasornicul de nisip cât și cel din nucă de cocos, nu erau ceasornice adevărate. Ele nu puteau arăta precis timpul. De aceea oamenii s'au trudit mult să găsească un ceasornic, după care să se poată îndrepta mai ușor. Au și construit unul, dar era atât de mare încât nu putea fi întrebuințat de oricine. Se folosea mai mult de podobă pe dinafară la casele cele mai de seamă. Avea un mișcător orizontal. Îi lipsia regulatorul care să fărâșieze timpul în clipe. Acest regulator l-a descoperit învățatul Galileu. El merge într'o Duminică la biserică și pe când asculta Sfânta Slujbă și se ruga, observă o candelă atârnată înaintea altarului, care se mișcă mereu când într'o parte când în cealaltă. O urmărește multă vreme, foarte atent și se minunează ce mișcări regulate face. Reîntors acasă se cugetă mult la mișcările candelă și descoperă una dintre cele mai folositoare legi ale fizicii: *durata regulată a mișcărilor pendulului*.

Pendul se zice un corp atârnat, care se mișcă într'o parte și în cealaltă. Acest pendul trebuia întrebuințat cu folos. Și după multă chibzuială și frământare a minții, se hotărăște să-l aplice la ceasornic. Înclocuște mișcătorul orizontal al ceasornicului cu pendulul. Încercarea reușește deplin și astfel se naște ceasornicul cu pendul, precis, provăzător cu regulator ce fărâșiează timpul în clipe.

Pendulul lui Galileu a fost mereu îmbunătățit și ceasornicele de casă cu pendul, provăzute cu tot felul de rotițe, au început să se întrebuințeze în toate părțile.

S'a întâmplat odată că pe un vapor, din cauza unei furtuni, ceasornicul cu pendul n'a mai funcționat și astfel vaporul n'a putut ajunge la vreme în port. Pentru aceasta căpitanul a fost aspru judecat. Un neamț, prieten al căpitanului a arătat că pricina întârzierii vaporului a fost ceasornicul cu pendul, care din cauza furtunii n'a mai funcționat și s'a legat, că în scurt timp va construi un ceasornic fără pendul, care va funcționa în orice vreme. După multă trudă l-a și construit, dar nu găsea micul obiect pe care să-l pună în locul pendulului. Văzând pe drum mai mulți porci, se cugetă că părul de porc ar fi bun

pentru aceasta. Luă un fir de păr dela un porc și-l puse la ceasornic. Ceasornicul începe să funcționeze. Astfel se naște ceasornicul cu spirală de păr de porc.

Mal târziu părul de porc a fost înlocuit cu spirală de metal și încetul pe încetul construirea ceasornicelor s'a tot îmbunătățit până ce s'a ajuns la ceasornicele de azi, cari în orice loc, arată timpul cu cea mai mare precizie.

Ion Popu-Câmpeanu

Primele ajutoare

— Oprirea sângerării —

Se știe că în om sângele circulă, fiind mânat și mișcat de inimă prin bătăile sale.

Inima omului bate cam de 70—80 ori pe minut.

În momentul când inima bate, însemnează că ea s'a strâns ca un pumn și a împins sângele din ea prin niște țevi zise artere, mai apoi în momentul care urmează după contracțiune, adică după strângerea sa și împingerea sângelui în artere, inima se întinde din nou și prin altă parte a sa atrage sângele din trup prin vine, cari sunt tot țevi ca și arterele, numai că au pereții mai moi și stugele din vine este de o culoare mai închisă.

Sângele în om circulă șadar, fiind mișcat de inimă. El pleacă din inimă prin artere și se întoarce la inimă prin vine. Din artere în trup se împărtășe sângele prin niște artere foarte foarte mici și cu pereți subțiri de tot, denumite vasele capilare.

Capilarele unindu-se mai multe la un loc, ca pâraiele în râu, formează vinele, în care se strânge sângele împărtășit în trup prin vasele capilare, rămărele ale arterelor.

Rostul circulației sângelui în trup este însăși susținerea vieții, că prin sânge și cu sângele se împarte și duce până la fiecare particulă a trupului, zisă „celulă”, hrana — nutrientul necesar celulelor, — hrană care se sbea din mâncarea luată de noi, din apa băută și aerul tras în plămâni.

Sângele este acela care ne și apără în contra tuturor boalelor. În el fiind așa zisii „leucociți” adică soldații apărători ai trupului, leucociți cari se luptă cu microbii și orice otrăvă ajunsă în trup.

Sângele fiind susținătorul vieții, ne dăm seama că atunci când omul este rănit, prin scurgere de sânge, prin „hemoragie” cum se zice, păgubește mult și dacă hemoragia adică scurgerea de sânge este mare, viața rănitului e pusă în pericol, va trebui adică să luăm cât mai în grabă măsuri, să-l oprim ori să ne oprim scurgerea de sânge, să facem „hemostaza”.

Scurgerea de sânge este cu atât mai pe-

Avioanele sunt pururea deasupra capetelor bieților soldați de pe front. Sigur lor apărare împotriva acestor păsări nemiloase este ascunderea prin tufișuri, ca să nu-i poată zări din avion. Chipul nostru ne arată, cum se ascunde un soldat de groaza avioanelor.

riculoasă, cu cât vasul adevărat țeva de sânge rănită a fost mai mare, când și ajutorul trebuie dat cât mai în grabă și oprită scurgerea fără nici o zăbavă.

Scurgerea din vasele capilare, adevărată cea când ne jelim pielea, se oprește dela sine, cea din vine se oprește și ea dela sine dacă vâna nu este mare, dară scurgerea din artere adevărată din canale prin care pleacă dela inimă sângele și când prin rană sângele țânește așa după cum lovește inima, nu se oprește niciodată dela sine și, neoprită la timp, aduce moartea sigură ori slăbirea trupului care, sărăcit fiind de sânge, nu va mai putea face față bolilor.

Sfaturi pentru gospodari

Mâncăți gutui

Ca să fiți sănătoși, mâncați multe mere gutui. Gutuile sunt plăcute, mirositoare și au tania în ele. Fiindcă au puțin zahăr, le pot mânca și cei bolnavi de diabet. Pentru tanzul și acraia din ele, se recomandă bolnavilor de piept, cari scuipă sânge. Cei cari au mâțele slăbite, să bea zeamă de gutui fierte în apă și îndulcită cu zahăr sau cu miere. Ceaiul de semințe de gutui e bun contra tusei.

Strămoșii credeau despre gutui că ajută udul, întăresc inima și creierul, ajută la creșterea părului și fac ca femeile să nască copii frumoși.

Cum se cunoaște gunoiul putrezit

Gunoiul putrezit se cunoaște dacă cercetăm piela din el. Când piela se rup ușor, gunoiul e jumătate putrezit. Acest gunoi e bun pentru pământurile argiloase.

Gunoiul putrezit tot e unșuros și are o culoare neagră. Acesta e bun pentru pământurile nisipoase și pentru îngrășarea lucerniștilor, precum și ca pământ în răsadniță.

Căratul gunoiului

Căratul gunoiului se face toamna sau primăvara de timpuriu. Zua când se cară gunoiul, e bine să fie cât mai răcoroasă, pentru ca soarele să nu-l svânteze.

Pe măsură ce se cară, se și împrăștie deopotrivă peste tot și se ară îndată pentru ca să ajungă sub brazdă.

Nu e bine de a-l lăsa mult timp în grămezi, căci în acest fel pământul nu se îngrășă deopotrivă. Din această pricină, semănturile pe unele locuri vor crește mai bine, pe alte locuri vor crește mai slabe.

Copitele crăpate ale cailor

Când copitele cailor sunt crăpate, le vom vindeca în felul următor: la un foc potrivit vom topi în măsuri egale, ceară și miere de albine. Amestecăm, fierbându-le puțin. Apoi cu apă caldă și spălăm bine copitele și cu un pământul, făcut din vată le ungem cu acest leac, așa ca să intre bine în crăpături. Dacă facem aceasta de vreo două-trei ori, copitele se vindecă și se întăresc.

Vărsatul la animale

De vărsat se îmbolnăvesc vacile, caii și oile. La vaci, vărsatul se ivește în formă de bubulițe, de mărimea unui bob de fasole. Bubulițele se fac pe față și pe uger.

La cai, bubulițele se fac pe bot, în gură și în ari.

La oi, bubulițele se ivesc pe pantece, uger, picioare și în gură.

Bola e lipicioasă. Din cauza aceasta animalele bolnave trebuie despărțite de cele sănătoase. Dela animalele bolnave poate trece și se poate îmbolnăvi și omul. Oile atinse de vărsat, mor aproape jumătate. Lecuirea se face numai prin altoire. De aceea totdeauna trebuie chemat doctorul veterinar.

Di Ioan Georgescu, Săcădate. În numărul trecut s'a strecurat o greșală la ceace V'am scris în acest loc. Și anume: Acatistiere nu se găsesc deocamdată decât nelegate și costează 50 Lei bucata. În curând se vor lega și acestea și vor costa 80 Lei. Pentru (nu: prețul) 200 Lei Vă vom trimite calendare.

Dlul N. C. Articolul trimis e atât de lung, încât dacă l-am publica ar cuprinde o pagină și jumătate din gazeta și nu V'l-ar ceti nimenea. L-ați și scris foarte necetef și în șire dese, așa că nu se poate nici corecta. Trimiteți-ne articole scurte, scrise cetef, rar și cu margine, ca să se poată face corecturi.

Chităm cu mulțumită următoarele sume:
D. Stănuțu 10 601 Lei 200, L. I. Grămadă 9510 Lei 200, Nicolici I. 4620 Lei 185, Pr. I. Muntean pentru numerii 1783, 7836 și 7839 Lei 1170, E. Pop 8539 Lei 25, Fr. P. P. Neculăeș 3796 Lei 400, Cosor N. 9968 Lei 200, Țiglea I. inv. 9957 Lei 200, I. Scridon I. G. 6218 Lei 225, Șereș I. 2871 Lei 550, Metea Gh. I. V. 8131 Lei 200, Gusan V. pr. C. 14 Lei 100, Iliaș V. inv. 5144 Lei 300, I. Popa pr. 3809 Lei 700, I. Marcu și I. 2381 Lei 1378, Roman P. 9623 Lei 250, Dumitru Muntean inv. 8545 Lei 50, A. Pobega 3351 Lei 460, Pinteș I. 10.611 Lei 200 Parohia rom. un. Văhani Lei 400, Of. par. Vințiri Lei 2000 plus Lei 100 la „Unirea”, Of. par. Tohanul-vechiu Lei 1000, Câmpean T. 157 Lei 200, Gherman T. 3483 Lei 400, I. Muntean pr. 10.543 Lei 200, P. Simu pr. 6212 Lei 200, T. Oltean pr. 8562, 8563 și 8571 Lei 480, Cantorul rom. unit Racovița pentru cărți 180 Lei, Vătcă S. 1118 Lei 140, Simon P. 9822 Lei 200, C. Hațegan 7363 Lei 125.

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G.1252-1940 a Judecătoriei mixte Blaj în favorul reclamanților Bunca Ioan și cons. repr. prin avocatul Dr. Aurel Gherasim din Ocna-Sibiului pentru încasarea creanței de 879 lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Noemvrie 1941 orele 3 p. m. la fața locului, în Șoroștin, la domiciliul urmăriților unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 mașină de cusut, 2 scroafe, 1 porc, 2 oi și 1 radio în valoare de 11.100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dat în Blaj la 29 Octomvrie 1941.

Dr. AUREL GHERASIM
advocat, Ocna-Sibiului.
117 (1-1)

DRAGOȘ BURAC
portărel.

Va apare nu peste mult

„Calendarul dela Blaj” pe anul 1942

Vestim tuturor cititorilor noștri o noutate plăcută. În curând va apare „Calendarul dela Blaj” pe 1942. Prietenii acestei foi și vechii cititori ai calendarului să fie numai cu răbdare, căci calendarul va fi gata nu peste mult. Cuprinsul lui va fi mai bogat ca în alți ani, cu multe lucruri interesante și frumoase. În curând vom publica și prețurile și condițiile în cari se pot face comenzile de calendare.

Către restanțieri

Ne apropiem de sfârșitul anului și încă unii din abonați nu și-au făcut datoria față de gazeta. Sunt zile când nu încasăm decât 100—200 Lei, deși fiecare număr de gazeta ne costează pe noi peste 20.000 de Lei.

Ce am face, dacă Tipografia ne-ar pretinde banii înainte, cum pretind alte tipografii?

Abonamentele se plătesc înainte pretutindenea. Alte gazete nici nu vreau să audă de datorii.

Ii rugăm, cu toată dragăstea, pe pe toți cetitorii restanțieri, să binevoiască a ne trimite numai decdți restanțele, ca să ne putem face și noi datoria față de aceia cărora le suntem noi datori.

Cine are urechi de auzit să audă!

In serile de iarnă

Cărțile cele mai potrivite pentru cetitorii din popor sunt „Cărțile bunului creștin”. Sunt scrise pe înțelesul tuturor și cuprind multă învățătură mântuitoare pentru suflet. Aceia cari vreau să aibă o carte plăcută de cetit, să ceră dela Blaj „Cărțile Bunului Creștin” scrise de păr. Iuliu Maior:

No. 1. Păcatul, cel mai mare rău din lume, ediție II.	Lei 8
„ 2. Pe calea desăvârșirii, ediția II.	„ 6
„ 3. Bolșevicii și biserica, (s'a epuizat)	„ 8
„ 4. Darul lui Dumnezeu	„ 8
„ 5. Adevărata fericire	„ 6
„ 6. Taina spovedaniei	„ 15
„ 7. Tălcuirea apostolilor din toate duminicile de peste an, în trei volume	„ 50
„ 8. Legea strămoșească	„ 15
„ 9. Tălcuirea evangheliilor din toate sărbătorile de peste an	„ 26
„ 10. Tălcuirea apostolilor din toate sărbătorilor de peste an	„ 20
„ 11. Tainatainelor, sfânta cuminecătură	„ 8
„ 12. Sfânta liturghie, jertfa Legii Noi	„ 12
„ 13. Durerea, sora noastră nedesăvârșită	„ 12
„ 14. Tălcuirea evangheliilor din toate duminicile de peste an	„ 34
„ 15. Cărticica mirilor	„ 6
„ 16. Cărticica soților de căsătorie	„ 8
„ 17. Cele șapte cuvinte de pe cruce ale lui Iisus	„ 8
„ 18. Cum să ne creștem copiii	„ 8
„ 19. 54 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din apostolii duminicilor	„ 48
„ 20. 57 Predici scurte pentru popor, întocmite după texte din evangheliile duminicilor de peste an	„ 40

În editura „Sfânta Unire” Blaj

a apărut:

Din viața vechilor creștini

Toate aceste broșuri sunt scrise de păr. Iuliu Maior, directorul acestei gazete, și se pot cere dela „Librăria Seminarului” Blaj ori dela oricare altă librărie din țară.

Ele sunt scrise pe înțelesul tuturor și sunt foarte potrivite și pentru premii și cadouri.